

BRATISLAVA
SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

Materiál predkladaný na 1/14 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 18. februára 2014

3

INFORMÁCIA O PLNENÍ HARMONOGRAMU A OPATRENÍ V SÚVISLOSTI S POKLESOM PRÍJMOV OD EKONOMICKY AKTÍVNEHO OBYVATEĽSTVA (EAO)

Dôvod predloženia:

realizácia uznesenia Dozornej rady
SP č. 39/03/13 z 18. júna 2013

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Informáciu o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO

Materiál predkladá:

Ing. Dušan Muňko
generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

informáciu o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO.

Predkladacia správa

Informácia o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO sa predkladá na základe uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne č. 39/03/13 z 18. júna 2013.

Obsahom predloženého materiálu je vyhodnotenie plnenia harmonogramu a opatrení prijatých v súvislosti s poklesom príjmov od ekonomicky aktívneho obyvateľstva k 31. januáru 2014.

Informácia o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO

Opatrenia Sociálnej poisťovne týkajúce sa poklesu príjmov od EAO a kontrolné mechanizmy (KM):

1. **Posilnenie útvarov pobočiek vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu a zvýšenie počtu vykonaných kontrol odvádzateľov poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zamerané na plnenie odvodových povinností, oznamovacích povinností, povinností predkladať výkazy poistného a príspevkov.**

T: 01.07.2013

Z: sekcia ekonomiky, odbor ľudských zdrojov, riaditelia pobočiek

KM: Správu o vonkajšej kontrolnej činnosti vyhotovovať na mesačnej báze

a) v období do marca 2014 na základe údajov predložených pobočkami

b) v období od apríla 2014 na základe údajov v IS JVP

Plnenie: úloha splnená

Vonkajšia kontrola vykonaná zamestnancami pobočiek v roku 2013

V roku 2013 bolo kontrolovaných celkom **7 089** zamestnávateľov a bolo vykonaných **7 107** kontrol.

V porovnaní s rokom 2012 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu **o 2 792 zamestnávateľov viac** (v roku 2012 kontrolovali 4 297 a v roku 2013 kontrolovali 7 089 zamestnávateľov), t.j. **viac o 64,97%** a vykonali **o 2 706 vonkajších kontrol viac** (v roku 2012 vykonali 4 401 kontrol a v roku 2013 vykonali 7 107 kontrol), t.j. viac o **61,48%**.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola kontrolovaná za **250 429** zamestnancov.

Z celkového počtu skontrolovaných zamestnávateľov (7089) bolo **1 474** zamestnávateľov, ktorí predložili mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, mesačné výkazy poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, štvrťročné výkazy poistného na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania a mesačné výkazy príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a do garančného fondu až pri výkone vonkajšej kontroly. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných **8 636** mesačných výkazov.

Kontrolou registračných listov zamestnancov a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP boli nedostatky zistené u **4 188** zamestnávateľov a zistených **17 694** chýb (nesprávne rodné číslo, nenahlásenie prerušenia poistenia, nesprávne dátumy prihlásenia alebo odhlásenia

do a z poistenia, zamestnanec nebol odhlásený z poistenia vôbec, a pod.), ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Pri kontrole mesačných výkazov zamestnávateľov, opravili zamestnanci pobočiek Sociálnej poisťovne **68 512** chýb.

Pri výkone vonkajšej kontroly bol overený vymeriavací základ (VZ) zamestnanca a zamestnávateľa, výpočet poistného na jednotlivé druhy poistenia, rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacieho základu a to porovnaním dokladov, ktoré boli predložené zamestnávateľom s mesačnými výkazmi poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zamestnávateľ zasiela poisťovni. Kontrolou VZ, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu boli zistené dlžné poistné (nedoplatky na poistnom) v celkovej sume **613 979,33 EUR** a poistné zaplatené bez právneho dôvodu (preplatok) v celkovej sume **559 468,24 EUR**.

Nedoplatky na poistnom vznikli z dôvodu nesprávne určeného VZ, poistné nebolo vypočítané správne, zamestnávateľ nebol prihlásený na úrazové poistenie, poistné na úrazové poistenie odvodené z obmedzených VZ, neoprávnené zníženie sadzby poistného na starobné poistenie, zamestnávateľ neplatil poistné na úrazové poistenie za zamestnancov, ktorí pracovali na dohodu o vykonaní práce a pod. V sume nedoplatkov je zahrnuté aj dlžné poistné za zamestnávateľov, ktorí neplatili poistné a mesačné výkazy predložili až pri výkone kontroly.

Preplatky na poistnom vznikli z dôvodu nesprávne určeného VZ (do VZ zahrnuté odstupné, odchodné), poistné odvodené za obdobie, v ktorom poistenci a zamestnávatelia neboli povinní platiť poistné, poistné odvodené za celý mesiac, ak poistenie trvalo len časť kalendárneho mesiaca, poistné odvodené z odmien vyplatených po skončení pracovného pomeru a pod. Poistné zaplatené bez právneho dôvodu bolo použité na zápočet pohľadávky.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvaram poistného rozhodnutím predpísané dlžné **poistné v celkovej sume 4 571 756,48 EUR**.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie od septembra 2013 bolo uložených **557 pokút** v celkovej sume **69 383,58 EUR** a bolo vydaných **1 298 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **443 519,95 EUR**.

Na základe kontroly bolo uhradené poistné v roku 2013 v sume 3 641 102,54 EUR.

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že zamestnanci osobným kontaktom so zamestnávateľom prispievajú k vyššiemu výberu poistného, keď zamestnávatelia už po oznámení o vykonaní kontroly, v priebehu kontroly alebo po ukončení kontroly uhradia dlžné poistné, alebo časť poistného. Na dosiahnutie uvedených výsledkov malo vplyv posilnenie útvarov poistného pobočiek vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu. Od 1. júla 2013 bol počet kontrolných zamestnancov zvýšený o 48 presunutých zamestnancov pobočky + 10

zamestnancov odboru kontroly a sťažností SP, ústredie t.j. vonkajšiu kontrolu od 1. júla 2013 vykonávalo spolu 168 kontrolných zamestnancov.

Vonkajšia kontrola vykonaná zamestnancami pobočiek v januári 2014

V januári 2014 bolo kontrolovaných celkom **762** zamestnávateľov a bolo vykonaných **763** kontrol.

V porovnaní s mesiacom december 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 109 zamestnávateľov menej (za december 2013 kontrolovali 871 zamestnávateľov), t.j. menej o 12,52% a vykonali o 114 vonkajších kontrol menej (za december 2013 vykonali 877 kontrol), t.j. menej o 13%.

V porovnaní s priemerným mesačným počtom v roku 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 171 zamestnávateľov viac (za rok 2013 kontrolovali mesačne v priemere 591 zamestnávateľov), t.j. viac o 28,93% a vykonali o 171 vonkajších kontrol viac (za rok 2013 vykonali mesačne v priemere 592 kontrol), t.j. viac o 28,88%.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola kontrolovaná za **18 061** zamestnancov.

Z celkového počtu kontrolovaných zamestnávateľov (762) bolo **111** zamestnávateľov, ktorí predložili mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie až pri výkone vonkajšej kontroly. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných **541** výkazov.

Kontrolou registračných listov zamestnancov a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP boli nedostatky zistené u **430** zamestnávateľoch a zistených **988** chýb, ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Pri kontrole mesačných výkazov zamestnávateľov, opravili zamestnanci pobočiek Sociálnej poisťovne **4 867** chýb.

Kontrolou VZ, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu boli zistené dlžné poistné (nedoplatky na poistnom) v celkovej sume **26 644,45** EUR a poistné zaplatené bez právneho dôvodu (preplatok) v celkovej sume **24 901,77** EUR.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvárom poistného rozhodnutím **predpísané dlžné poistné v celkovej sume 373 165,93 EUR.**

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie v januári 2014 bolo uložených **141 pokút** v celkovej sume **12 981,47 EUR** a bolo vydaných **297 rozhodnutí na penále** v celkovej sume 72 758,08 EUR.

Na základe kontroly bolo uhradené poistné v januári 2014 v sume 675 682,75 EUR.

2. Podávanie trestných oznámení na zamestnávateľov, ktoré sú fyzické osoby alebo štatutárnych zástupcov právnických osôb, v súvislosti s neplatením a neodvádzaním poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v prípade, ak zamestnávateľ nezaplatil alebo neodviedol poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v správnej sume najmenej za obdobie troch kalendárnych mesiacov a dlžná suma poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie je v sume 2 660,00 EUR a viac.

T: ihneď

Z: riaditelia pobočiek

KM: mesačné vyhodnocovanie

a) v období do marca 2014 na základe údajov predložených pobočkami,

b) v období od apríla 2014 na základe údajov v IS JVP

Plnenie: plní sa priebežne

K 31. januáru 2014 bolo v súvislosti s neplatením a neodvádzaním poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie podaných **7 394 trestných oznámení**, z toho:

- v roku 2013 6 948 podaní
- v januári 2014 446 podaní

Zintenzívnenie podávania trestných oznámení nastalo v druhom polroku 2013, keď vzrástol ich počet oproti 1. polroku 2013 štvornásobne.

V 1. polroku 2013 bolo podaných	1 352 trestných oznámení
V 2. polroku 2013 bolo podaných	5 596 trestných oznámení, z toho
- v júli 2013	665
- v auguste 2013	1 289
- v septembri 2013	877
- v októbri 2013	1 059
- v novembri 2013	824
- v decembri 2013	882

Poistné vyčíslené v podaných trestných oznámeniach evidujeme celkom v sume **53 925 501,09 EUR**.

Z dôvodu, že vec bola celkom v 2 401 prípadoch prerušená, odložená, zastavená, resp. odmietnutá v celkovej sume 15 284 650,66 EUR, **očakávaná suma poistného z oznámení podaných od januára 2013 je 38 640 850,43 EUR**.

Poistné zaplatené na základe týchto podaných trestných oznámení je v sume **9 052 485,75 EUR** (úspešnosť je 16,78 % z celkového počtu podaných oznámení a 23,43 % z očakávanej sumy podaných oznámení).

Nižšie uvádzame dôvody a počty prípadov, kde sa už vo veci ďalej nekoná:

- **vec prerušená celkom v 143 prípadoch v sume 1 086 312,78 EUR z dôvodov,**
 - nie je známy pobyt podozrivého – 42 prípadov v sume 175 726,81 EUR
 - nie sú účtovné doklady – 78 prípadov v sume 735 294,43 EUR
 - iné - napr. spracovávanie znaleckého posudku – 23 prípadov v sume 175 291,54 EUR

- **vec odložená celkom v 1 047 prípadoch v sume 3 904 268,06 EUR z dôvodov**
 - premlčané trestné stíhanie – 70 prípadov v sume 238 707,54 EUR
 - zánik trestnosti – zaplatené - 966 prípadov v sume 3 584 757,65 EUR
 - iné – napr. zánik trestnosti (znalecký posudok) – 11 prípadov v sume 80 802,87 EUR

- **vec zastavená celkom v 672 prípadoch v sume 4 918 940,90 EUR z dôvodov**
 - zánik trestnosti – zaplatené – 441 prípadov v sume 2 074 185,83 EUR
 - premlčané trestné stíhanie - 5 prípadov v sume 32 158,28 EUR
 - iné - napr. skutok nie je trestným činom, platobná neschopnosť, úmrtie konateľa - 226 prípadov v sume 2 812 596,79 EUR

- **vec odmietnutá celkom v 539 prípadoch v sume 5 375 128,92 EUR z dôvodov**
 - nepreukázaný úmysel – 316 prípadov v sume 4 382 371,62 EUR
 - premlčané trestné stíhanie – 8 prípadov v sume 8 551,21 EUR
 - iné - skutok nie je trestným činom; nie je dosiahnutá suma; čiastočne uhradené, vo zvyšku absentuje výška škody; poisťné za jednotlivé obdobia nedosahuje výška škody a spojením období nejde o „pokračujúci“ trestný čin; nie je známy pobyt – 215 prípadov v sume 984 206,09 EUR

V súvislosti s neplatením a neodvedením poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie eviduje Sociálna poisťovňa **18 prípadov osôb právoplatne odsúdených**. Uvedené sa týkalo **poisťného celkom v sume 86 337,79 EUR**.

3. **Zintenzívnenie a zautomatizovanie kontroly splnenia prihlasovacej povinnosti SZČO a ich povinnosti platiť poisťné na sociálne poistenie na základe údajov poskytnutých Sociálnej poisťovni Finančným riaditeľstvom SR (FR SR) a Ministerstvom vnútra SR (MV SR).**

T pre zintenzívnenie kontroly: 31.08.2013

T pre zautomatizovanie kontroly: 30.04.2014

Z: sekcia informatiky, sekcia ekonomiky

KM: štvrťročné vyhodnocovanie

Plnenie: plní sa priebežne

Na základe údajov poskytnutých MV SR (Živnostenský register) a údajov o príjmoch z podnikania a registrácii poskytnutých FR SR, sekcia informatiky vytvorila zoznamy fyzických osôb, ktoré mali živnostenské oprávnenie a príjem z podnikania bol vyšší ako zákonom stanovená hranica, t.j. mali sa prihlásiť na povinné poistenie SZČO. Tieto údaje boli porovnané s registrom poistencov IS JVP.

Podľa vyhodnotených údajov je od 1. júla 2004 neprihlásených 18 299 živnostníkov, z toho je

- a) 14 569 takých, ktorým malo vzniknúť poistenie od 1. júla 2011 alebo 1. júla 2012,
- b) 3 730 takých, ktorým malo vzniknúť poistenie pred 1. júlom 2011.

K 31. januáru 2014 bolo pobočkami skontrolovaných 9 449 osôb, z ktorých:

- **v 2 361 prípadoch vzniklo povinné poistenie SZČO** – SZČO predložila registračný list, resp. pobočka rozhodla o vzniku poistenia, ak prihlasovacia povinnosť nebola splnená,
- **v 119 prípadoch povinné poistenie pokračuje** – prihlasovacia povinnosť nie je žiadna, poistenie pokračuje, na základe preverenia dosiahnutého príjmu SZČO má naďalej povinnosť platiť poistné,
- **v 6 969 prípadoch povinné poistenie nevzniklo** – preverovaním príjmu a postavenia SZČO bolo zistené, že uvedený počet osôb už nemá postavenie SZČO, resp. má pozastavené oprávnenie, alebo na osobu sa v sociálnom zabezpečení nevzťahuje legislatíva Slovenskej republiky alebo príjem uvedený v daňových priznaniach nie je príjmom z podnikania (napr. situácie osobných asistentov, ktorých príjem na účely daňového zákona je príjmom z podnikania, ale v sociálnom poistení táto osoba nemá postavenie SZČO; za obdobie od roku 2012 je uvedený príjem vyčlenený priamo v daňových priznaniach).

V súvislosti so vznikom povinného poistenia doteraz skontrolovaných SZČO je očakávaná suma poistného **5 195 294 EUR**.

Na zautomatizovanie kontroly splnenia prihlasovacej povinnosti SZČO bola zapracovaná predmetná zmena funkcionality v rámci Informačného systému Jednotného výberu poistného (IS JVP) v nasledovnom rozsahu:

Funkcionalita pre spracovanie údajov zasielaných elektronickou formou

- zo Živnostenského registra SR (ŽR SR),
- z iných orgánov pre účely automatickej registrácie – jednotná štruktúra dátového rozhrania.

K 31. decembru 2013 bola po ukončení analytickej časti, implementovaná funkcionality pre spracovanie elektronicky poskytovaných dát zo ŽR SR na testovaciu databázu.

V súčasnej dobe prebieha testovanie inicializačných dávok zo ŽR SR a to nad údajmi pobočky Bratislava a Košice. Súčasne sa v prípade potreby upravuje analytický dokument, t.j. samotná funkcionality.

4. Zabezpečenie elektronickej výmeny dát s Obchodným registrom, Živnostenským registrom SR, Obchodným vestníkom a Registrom fyzických osôb.

T: 31.12.2013

Z: sekcia informatiky

Plnenie: termín plnenia v texte

Za účelom zabezpečenia elektronickej výmeny dát boli so zhotoviteľom IS JVP v rámci Dodatku č.11 zazmluvnené nasledovné aktivity:

- a) Vytvorenie dátového rozhrania s Obchodným registrom (OR) s termínom realizácie 31.12.2013.
Dátové rozhranie na OR je vytvorené. V súčasnosti prebieha analýza inicializačných údajov z OR SR. Predmetná Dohoda bola zverejnená v Centrálnom registri zmlúv dňa 31.1.2014.
- b) Vytvorenie dátového rozhrania so Živnostenským registrom (ŽR) s termínom realizácie 31.12.2013.
Dátové rozhranie na ŽR je vytvorené. V súčasnosti prebieha analýza inicializačných údajov z OR SR a súčasne je zabezpečený proces poskytovania zmenových dávok každý pracovný deň. Predmetná Dohoda je v procese podpisovania na strane Ministerstva vnútra SR.
- c) Vytvorenie rozhrania s Obchodným vestníkom s termínom realizácie 31.1.2014.
Pre Sociálnu poisťovňu je zabezpečený prístup k údajom Obchodného vestníka prostredníctvom webovej aplikácie zo strany Ministerstva spravodlivosti SR.
- d) V súvislosti s prepojením na RFO prebiehajú pracovné stretnutia so zástupcami dodávateľa IS JVP a správcom RFO – Ministerstvom vnútra SR, ktorých súčasťou je odladenie detailnej funkčnej špecifikácie prepojenia IS JVP na RFO, testovanie vzoriek údajov o FO, príprava podkladov na uzavretie Dohôd o výmene údajov.

Register fyzických osôb, ktorého prevádzkovateľom je MV SR nie je v zmysle platnej legislatívy vyhlásený za referenčný zo strany MF SR. Z toho dôvodu došlo k posunu termínu a zo strany Sociálnej poisťovne je záujem využívať údaje z RFO už v predstihu, aby boli zabezpečené všetky relevantné aktivity s cieľom zjednotiť, optimalizovať a zverifikovať údajovú základňu FO v registri IS JVP.

Na základe uvedeného navrhujeme zmenu termínu splnenia tejto úlohy na 24.6.2014.